

07.04.23 – 8-Б

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Освічений абсолютизм. Володіння австрійських Габсбургів.

Марія-Терезія. Йосип II. Королівство Пруссія. Фрідріх II.

Мета: називати час правління Марії-Терезії, Йосифа II, Фрідріха II, Катерини II, пояснювати та застосовувати поняття «освічений абсолютизм»; характеризувати освічений абсолютизм як політику, спрямовану на знищення або реформування найбільш застарілих феодальних порядків; встановити причини і наслідки реформ: Марії-Терезії та Йосифа II (Австрійська монархія), зокрема для українських теренів, Фрідріха II (Пруссія), Катерини II (Російська імперія).

Актуалізація опорних знань:

- Назвіть хронологічні межі епохи Просвітництва.
- Назвіть провідну ідею епохи Просвітництва.
- Що нового з'явилося у сфері передання інформації в епоху Просвітництва?
- Що таке природні права людини?
- Чи можна стверджувати, що в епоху Просвітництва людина будувала своє життя винятково за законами розуму?

Вивчення нового матеріалу

У XVIII ст. абсолютна влада королів та імператорів досягла своєї вершини. Однак монархи починають розуміти, що їм не вдасться зберегти становище у своїх країнах без змін. Тому деякі з королів намагаються використати «науковий підхід» до управління державою, взявши на озброєння деякі ідеї просвітителів.

Просвітництво та абсолютизм.

Ідеї Просвітництва були популярними не тільки серед вчених і просто мислячих людей Європи. Багато європейських монархів ще замолоду зазнали впливу поглядів Вольтера і Монтеск'є та, прийшовши до влади, прагнули

перебудови своєї країни. Вони розуміли, що існуючі порядки вже не забезпечують розвиток держави, і були готові провести реформи в дусі Просвітництва. До змін монархів підштовхувало й зростаюче невдоволення буржуазії, постійні селянські заворушення. Правителям не хотілося повторити долю короля Карла I Стюарта, страченого за рішенням парламенту.

Багато ідей просвітителів видавалися монархам вдалим засобом для поліпшення ситуації в державі. «Освічені монархи» у XVIII ст. правили у Франції, Іспанії, Пруссії, Австрії, Росії, італійських державах і німецьких князівствах. Вони відкрито проголошували своєю метою реформи в дусі ідей просвітителів. «Освічені правителі» листувалися з відомими мислителями, зустрічалися із вченими й філософами.

Проте монархи періоду «освіченого абсолютизму» не збиралися виконувати рекомендацій просвітителів про передачу влади народу та обмеження прав монарха. Реформи мали сприяти лише зміцненню абсолютної влади правителя.

Робота з термінами (запишіть)

«Освічений абсолютизм» — політика абсолютних монархів XVIII ст., побудована на використанні деяких ідей просвітителів.

Меркантилізм -це система державотворення, за якої уряд намагається усунути внутрішні перешкоди для торгівлі й покращити становище нації у світовій економіці

4

Російська імперія

з 1725 по 1741 рр

Епоха палацових переворотів протягом

1741-1761

імператриця Єлизавета
Петрівна
/ дочка Петра I /

Державні справи вона
передовірила фаворитам

Фаворити імператриці - брати Розумовські,
Шувалови, Воронцови

розширили привілеї
дворянства щодо
володіння землею та
селянами

створила сприятливі умови для
розвитку російської промисловості
й торгівлі, науки та культури.

трон Єлизавета заповіла своєму небожю
Петру III
під час чергового державного перевороту
Петра вбили

Катерина II
1762-1796

донька дрібного володаря одного з
німецьких князівств Ангальт-Цербст.

За взірць Катерина вважала
царя-реформатора Петра I

Реформи

поділ Сенату на
департаменти

скасувала
гетьманство в
Україні, ліквідувала
автономію України

запровадила
віротерпимість.

покращило управління країною, однак
позбавило Сенат законодавчої влади,
яка перейшла до імператриці

однак - секуляризувала
церковне майно,

Повстання 1773-1775 рр. під проводом
донського козака Омельяна Пугачова

Продовження реформ

Освітня реформа

збільшила кількість
губерній до 50.

Судова реформа
/ станові суди /

Жалувані грамоти
дворянству

Час абсолютних монархій у Європі минав. Урятувати їх за допомогою прогресивних
поміркованих перетворень не вдалося. Реформи не змогли пристосувати старий
державний устрій до потреб нової буржуазної епохи

Перегляньте відео: <https://youtu.be/YyAEIRLQnak>

Закріплення знань. Рефлексія.

- У чому були причини політики «освіченого абсолютизму» в державі Габсбургів та Пруссії?
- Чому Габсбурги змогли об'єднати у своїй державі різні народи, але їм не вдалося об'єднати німецький народ?
- В інтересах яких верств населення запроваджувалися реформи Йосипа II?
- Що сприяло збереженню єдності держави Габсбургів?

Домашнє завдання: прочитати пар. 28. Запишіть реформи політичних діячів доби Освіченого абсолютизму.

Повторити тему " Тридцятилітня війна".

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com